

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Geheugensteun bij Wvggz-zitting

Belangrijke clausule

Deze zittingskaart is een geheugensteun voor de mondelinge behandeling en een verzoek om zichtbare, concrete toetsing. Zij is geen erkenning van een psychische stoornis, geen toestemming tot verplichte zorg, geen afstand van verweer en geen vervanging van rechtsbijstand. Voor zover het verzoek geheel of gedeeltelijk wordt toegewezen, verzoekt betrokkene om beperking tot strikt noodzakelijke, concreet gemotiveerde zorgvormen.

Aan de rechter

Betrokkene verzoekt de rechter deze kaart tijdens de zitting naast het verzoekschrift, de medische verklaring, het zorgplan, de zorgkaart en eventuele eigen verklaringen te leggen. De bedoeling is niet om de rechter te instrueren, maar om te voorkomen dat wezenlijke punten onbesproken blijven. Kernvraag: is voor elke gevraagde vorm van verplichte zorg afzonderlijk, actueel en concreet vastgesteld dat aan de wettelijke drempel, noodzaak, subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en veiligheid is voldaan?

- ☐ Bespreek de hieronder aangekruiste punten uitdrukkelijk ter zitting.
- ☐ Leg bij afwijking kort vast waarom het punt niet doorslaggevend is.
- ☐ Neem betwiste feiten niet zonder bron, datum en hoor/wederhoor over.

A. Zaak- en zittingsgegevens

Naam betrokkene:	_____	Rechter:	_____
Geboortedatum:	_____	Advocaat:	_____
Zaaknummer:	_____	OvJ aanwezig:	_____
Datum zitting:	_____	Zorgaanbieder:	_____
Rechtbank/locatie:	_____	PVP/vertrouwenspersoon:	_____

Type procedure

☐ zorgmachtiging	☐ aansluitende zorgmachtiging	☐ crisismaatregel / voortzetting
☐ wijziging / aanvulling	☐ beeindiging / schorsing	☐ anders: _____

B. Kernverzoek van betrokkene

Kruis aan wat de rechter in elk geval moet meewegen. Deze keuze is een procespositie en geen afstand van andere weren.

☐ Primair: verzoek afwijzen.	☐ Subsidiair: zorgmachtiging beperken of verkorten.
☐ Bepaalde zorgvorm(en) schrappen.	☐ Aanhouden voor ontbrekende stukken / onderzoek.
☐ Alleen vrijwillige / ambulante alternatieven toestaan.	☐ Tweede beoordeling / onafhankelijk onderzoek.

Kernzin die betrokkene wil dat wordt gehoord en genoteerd:

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Proceswaarborgen en hoorbaarheid

C. Waarborgen aan het begin van de zitting

Deze punten gaan over de bruikbaarheid van de zitting zelf. Zonder verstaanbaarheid, inzage, overleg en hoor/wederhoor kan de rechterlijke toets niet betrouwbaar plaatsvinden.

☐ Betrokkene is aanwezig of afwezigheid is concreet verklaard.	Notitie: _____
☐ Advocaat is aanwezig en heeft voldoende kunnen overleggen.	Notitie: _____
☐ Betrokkene heeft het verzoekschrift en de stukken tijdig ontvangen.	Notitie: _____
☐ Betrokkene begrijpt welke vormen van verplichte zorg worden gevraagd.	Notitie: _____
☐ De rechter geeft betrokkene gelegenheid om in eigen woorden te reageren.	Notitie: _____
☐ De rechter vat de kern van het bezwaar controleerbaar samen.	Notitie: _____
☐ De rechter vraagt door naar betwiste feiten en bronnen.	Notitie: _____
☐ De rechter toetst per zorgvorm en niet alleen in algemene termen.	Notitie: _____

D. Hoorbaarheid, taal, tempo en verslag

Voor betrokkene is de zitting alleen betekenisvol als hij/zij/hun de vragen kan verstaan, zonder druk kan antwoorden en de bezwaren niet worden samengevat tot instemming of ziekte-inzicht.

☐ Microfoon / verbinding werkt; iedereen is goed verstaanbaar.	☐ Rustig tempo; betrokkene krijgt uitspreektijd.
☐ Bij onduidelijkheid wordt gevraagd om herhaling, niet doorgegaan.	☐ Bezwaren worden als bezwaren genoteerd.
☐ Betrokkene mag aantekeningen of deze kaart gebruiken.	☐ Ruimte voor korte schorsing / overleg met advocaat.

Concrete problemen tijdens deze zitting:

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Kerncriteria voor verplichte zorg

E. Centrale toetsvraag

Verplichte zorg hoort pas aan de orde te komen als vrijwillige zorg niet mogelijk is en de gevraagde zorg de enige, minst ingrijpende en doelmatige manier is om concreet ernstig nadeel af te wenden. Vul per criterium in of dit ter zitting werkelijk is besproken.

F. Criteria-checklist

Criterium	Concreet besproken?	Betwist?	Vraag / notitie voor rechter
Psychische stoornis: welke diagnose, door wie, op welke actuele gegevens?	ja / nee / deels	ja / nee	
Gedrag: welk concreet gedrag wordt aan betrokkene toegeschreven?	ja / nee / deels	ja / nee	
Causaal verband: waarom volgt het nadeel uit die stoornis en niet uit context/conflict?	ja / nee / deels	ja / nee	
Ernstig nadeel: welk nadeel, voor wie, hoe waarschijnlijk en hoe actueel?	ja / nee / deels	ja / nee	
Vrijwillige zorg: welke vrijwillige opties zijn serieus geprobeerd?	ja / nee / deels	ja / nee	
Ultimum remedium: waarom is verplichte zorg de enige overblijvende route?	ja / nee / deels	ja / nee	
Subsidiariteit: waarom kan het niet lichter, ambulant, korter of met afspraken?	ja / nee / deels	ja / nee	
Proportionaliteit: waarom staat de inbreuk in verhouding tot het nadeel?	ja / nee / deels	ja / nee	
Doelmatigheid: hoe gaat deze zorg het nadeel daadwerkelijk verminderen?	ja / nee / deels	ja / nee	
Veiligheid/kwaliteit: hoe wordt schade door dwang zelf voorkomen?	ja / nee / deels	ja / nee	
Duur: waarom deze duur en waarom niet korter met evaluatie?	ja / nee / deels	ja / nee	

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Ernstig nadeel en feitenbasis

G. Feiten die het verzoek moeten dragen

Deze pagina helpt voorkomen dat oud dossiermateriaal, geruchten of algemene zorgen als actuele feiten worden gebruikt. Noteer per gesteld feit: bron, datum, directe waarneming en betwisting.

☐ Er wordt onderscheid gemaakt tussen actuele feiten, verleden, interpretaties en voorspellingen.

H. Matrix ernstig nadeel

Gesteld ernstig nadeel	Concrete feit(en)	Bron + datum	Direct gezien?	Betwist?
Voor betrokkene zelf			ja/nee	ja/nee
Voor een ander			ja/nee	ja/nee
Maatschappelijke teloorgang			ja/nee	ja/nee
Ernstige financiële / materiele schade			ja/nee	ja/nee
Bedreiging veiligheid personen/goederen			ja/nee	ja/nee
Agressie / dreiging			ja/nee	ja/nee
Verwaarlozing / medische risico's			ja/nee	ja/nee
Anders			ja/nee	ja/nee

I. Betwiste feiten die niet ongemotiveerd mogen worden overgenomen

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Toetsing per gevraagde zorgvorm

J. Geen blanco machtiging

Verzoek aan de rechter: toets elke afzonderlijke zorgvorm zelfstandig. Een algemene conclusie dat verplichte zorg nodig is, beantwoordt niet de vraag waarom juist opname, medicatie, insluiting, toezicht, politie-inzet of beperkingen noodzakelijk en proportioneel zijn.

K. Zorgvormenmatrix

Zorgvorm	Gevraagd?	Concrete noodzaak	Lichter alternatief	Bezwaar / beperking
Medicatie / toediening onder druk	ja/nee			
Opname / verblijf accommodatie	ja/nee			
Insluiting / separatie	ja/nee			
Fysieke fixatie / vasthouden	ja/nee			
Onderzoek aan lichaam / kleding / kamer	ja/nee			
Beperking telefoon / internet / bezoek	ja/nee			
Contactbeperking met naasten	ja/nee			
Ambulante verplichtingen / huisbezoek	ja/nee			
Politie-inzet / vervoer onder dwang	ja/nee			
Controle op middelen / gedrag / afspraken	ja/nee			
Andere zorgvorm	ja/nee			

L. Te schrappen of te beperken zorgvormen

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Medische verklaring, zorgplan en dossier

M. Dossierstukken die expliciet moeten worden betrokken

Kruis aan welke stukken aanwezig, ontvangen en inhoudelijk besproken zijn. Noteer ontbrekende of verouderde stukken, omdat de rechterlijke toets anders op onvolledig dossiermateriaal kan rusten.

☐ verzoekschrift OvJ

☐ medische verklaring

☐ zorgplan

☐ bevindingen geneesheer-directeur

☐ zorgkaart

☐ eigen plan van aanpak

☐ rechtsbeschermingskaart

☐ vrijheidsverklaring

N. Medische verklaring - controlepunten

Controlepunt	Voldaan?	Probleem / vraag
Onafhankelijk psychiater duidelijk vermeld en niet behandelend?	ja / nee / onbekend	
Datum onderzoek actueel genoeg voor deze zitting?	ja / nee / onbekend	
Betrokkene daadwerkelijk gesproken/onderzocht? Zo niet: waarom?	ja / nee / onbekend	
Diagnose concreet onderbouwd, niet alleen label of geschiedenis?	ja / nee / onbekend	
Causaal verband tussen stoornis, gedrag en ernstig nadeel uitgelegd?	ja / nee / onbekend	
Reactie/verweer van betrokkene opgenomen?	ja / nee / onbekend	
Alternatieven voor verplichte zorg zichtbaar onderzocht?	ja / nee / onbekend	
Medicatie, opname of andere dwang per vorm gemotiveerd?	ja / nee / onbekend	

O. Zorgplan / zorgkaart / eigen plan

☐ Het zorgplan beschrijft diagnose, gedrag, ernstig nadeel en gevraagde verplichte zorg concreet.

☐ De eigen voorkeuren, zorgkaart of rechtsbeschermingskaart zijn aantoonbaar betrokken.

☐ Afwijking van vrijwillige alternatieven is concreet gemotiveerd.

Ontbrekende of problematische dossierpunten:

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Vrijwillige alternatieven en minst ingrijpende route

P. Vrijwillige alternatieven die eerst moeten worden gewogen

Deze pagina is bedoeld om de subsidiariteit concreet te maken: welke route kan het gestelde nadeel verminderen zonder of met minder verplichte zorg? De vraag is niet of een alternatief perfect is, maar of het aantoonbaar minder ingrijpend en reeel is.

Q. Alternatievenmatrix

Alternatief	Beschikbaar?	Al geprobeerd?	Waarom onvoldoende volgens verzoeker?	Reactie betrokkene
Gesprek op neutrale plaats	ja/nee	ja/nee		
Schriftelijke afspraken / e-mailroute	ja/nee	ja/nee		
Contact via vaste vertrouwenspersoon	ja/nee	ja/nee		
Ambulante ondersteuning op afspraak	ja/nee	ja/nee		
Time-out / rustperiode thuis	ja/nee	ja/nee		
Vrijwillige medicatie of medicatiegesprek zonder druk	ja/nee	ja/nee		
Slaap, dagstructuur, praktische ondersteuning	ja/nee	ja/nee		
Crisisplan / signaleringsplan zonder dwangpoort	ja/nee	ja/nee		
Tweede beoordeling / second opinion	ja/nee	ja/nee		
Familie/naaste als buffer, niet als drukmiddel	ja/nee	ja/nee		
Anders	ja/nee	ja/nee		

R. Minst ingrijpende uitkomst die betrokkene subsidiair verzoekt

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Vragen die ter zitting gesteld moeten worden

S. Doel van deze vragen

Deze vragen zijn bedoeld om de feitenbasis en de noodzaak van het verzoek controleerbaar te maken. Ze kunnen door de rechter, advocaat of betrokkene worden gebruikt.

Aan de officier van justitie

- ☐ Welke concrete zorgvormen worden precies gevraagd?
- ☐ Welke stukken dragen het verzoek zelfstandig?
- ☐ Waarom kan het verzoek niet beperkter of korter?
- ☐ Welke betwiste feiten worden aan de rechter voorgelegd?

Aan psychiater / medische verklaring

- ☐ Wanneer en hoe is betrokkene onderzocht?
- ☐ Welke actuele feiten ondersteunen de diagnose?
- ☐ Hoe is het causale verband vastgesteld?
- ☐ Welke alternatieven zijn onderzocht en afgewezen?

Aan zorgverantwoordelijke / behandelaar

- ☐ Wat is vrijwillig geprobeerd?
- ☐ Wat escaleert volgens betrokkene en hoe is dat meegenomen?
- ☐ Waarom is deze zorgvorm doelmatig?
- ☐ Hoe wordt schade door dwang voorkomen?

Aan betrokkene

- ☐ Wat is feitelijk onjuist in het verzoek?
- ☐ Welke zorg of ondersteuning is wel aanvaardbaar?
- ☐ Welke zorgvorm is het meest schadelijk of escalerend?
- ☐ Welke afspraak zou het nadeel kunnen verminderen?

Aan advocaat / PVP

- ☐ Zijn alle stukken tijdig ontvangen?
- ☐ Welke formele bezwaren moeten worden genoteerd?
- ☐ Welke zorgvormen moeten worden geschrapt of beperkt?
- ☐ Is aanhouding of nader onderzoek nodig?

Aan rechter zelf - beslisnotitie

- ☐ Welke punten blijven onduidelijk?
- ☐ Welke feitelijke aannames worden betwist?
- ☐ Welke beperking kan in de beschikking worden opgenomen?
- ☐ Moet duur of omvang korter?

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Beschikkingsgeheugensteun

T. Als het verzoek wordt afgewezen

Verzoek om in de beschikking duidelijk vast te leggen welke drempel niet is gehaald, welke feiten onvoldoende zijn onderbouwd en welke vrijwillige of lichtere route voorligt.

U. Als het verzoek geheel of gedeeltelijk wordt toegewezen

Subsidiair verzoekt betrokkene om de machtiging zo smal mogelijk te formuleren. Kruis aan welke beperkingen of voorwaarden in de beschikking moeten terugkomen.

☐ Alleen expliciet genoemde zorgvormen; geen open of algemene formulering.	☐ Kortere duur dan verzocht, met evaluatiemoment.
☐ Geen opname tenzij concrete ambulante voorwaarden eerst mislukken.	☐ Geen medicatie onder dwang zonder afzonderlijke actuele motivering.
☐ Geen insluiting/separatie/fixatie tenzij acute wettelijke noodzaak wordt vastgelegd.	☐ Geen politie-inzet of huisbetreding tenzij uiterste noodzaak en proportioneel.
☐ Contact met advocaat/PVP/vertrouwenspersoon blijft gewaarborgd.	☐ Afwijking van rechtsbeschermingskaart of zorgkaart moet worden gemotiveerd.
☐ Betwiste feiten worden als betwist aangeduid.	☐ Concrete afbouw- of beeindigingsroute opnemen.

V. Formuleringen die betrokkene uitdrukkelijk wil vermijden

Vermijd dat verweer wordt herleid tot gebrek aan ziekte-inzicht, dat stilte wordt opgevat als instemming, of dat oude dossierinformatie zonder actuele toetsing beslissend wordt.

ZITTINGSKAART VOOR DE RECHTER

Slotverzoek, bijlagen en ondertekening

W. Slotverzoek aan de rechter

Betrokkene verzoekt de rechter vriendelijk om de aangekruiste punten ter zitting zichtbaar te behandelen en, voor zover het verzoek wordt toegewezen, in de beschikking per zorgvorm te motiveren waarom minder ingrijpende alternatieven onvoldoende zijn. Deze kaart is bedoeld om het recht op effectieve tegenspraak praktisch uitvoerbaar te maken.

- ☐ Ik verzoek om opname van deze zittingskaart in het procesdossier.
- ☐ Ik verzoek dat mijn kernbezwaar niet wordt samengevat als instemming of ziekte-inzichtprobleem.
- ☐ Ik verzoek dat de beschikking onderscheid maakt tussen feiten, interpretaties en voorspellingen.

X. Bijlagen die betrokkene wil laten meewegen

☐ Vrijheidsverklaring	☐ Rechtsbeschermingskaart
☐ Eigen plan van aanpak	☐ Zorgkaart / crisiskaart
☐ Pleitnotitie advocaat	☐ Verklaringen naasten
☐ Medische stukken / second opinion	☐ Klachten / incidentverslagen
☐ Correspondentie met zorgaanbieder	☐ Audio-/verstaanbaarheidsnotitie
☐ Andere: _____	

Y. Ondertekening / indiening

Plaats: _____ Datum: _____

Naam betrokkene: _____ Handtekening: _____

Naam advocaat/PVP/ondersteuner: _____ Functie/relatie: _____

E-mail/telefoon voor bereikbaarheid: _____

Korte indieningsnotitie:

Slotclausule

Niets in dit formulier mag worden uitgelegd als toestemming tot verplichte zorg, afstand van recht, afstand van rechtsmiddel of erkenning van de juistheid van het verzoek.